प्राजापत्यो यक्ष्मनाशनः। इन्द्राग्नी, राजयक्ष्मघ्नं वा। त्रिष्टुप्, ५ अनुष्टुप्।

मुञ्चामि त्वा हविषा जीवनाय कमज्ञातयक्ष्मादुत राजयक्ष्मात्।
ग्राहिर्जग्राह यदि वैतदेनं तस्या इन्द्राग्नी प्र मुमुक्तमेनम्॥ १०.१६१.०१

अज्ञातयक्ष्मात्- इदमित्थमिति निर्णेतुमशक्याद्रोगात्। उत- अपि च। राजयक्ष्मात्- दीप्तयक्ष्मणो निर्णीताद्रोगादिति भावः। त्वा- त्वाम्। हविषा- देवतार्पितहव्येन। जीवनाय। मुञ्चामि- विमोचयामि। यदि- यदा। ग्राहिः- रोगः। एतत्- एतस्मिन् समये। एनम्- एतम्। जग्राह- गृहीतवान्। तदा। तस्याः- तस्मात्। एनम्- एतम्। इन्द्राग्नी। प्र मुमुक्तम्- प्रमुञ्चतम्॥१॥

यदि क्षितायुर्यदि वा परेतो यदि मृत्योरन्तिकं नीत एव।
तमा हरामि निर्ऋतेरुपस्थादस्पार्षमेनं शतशारदाय॥ १०.१६१.०२

यदि। क्षितायुः- क्षीणायुर्भवति। यदि। परेतः- अस्माल्लोकात् परागत इव भवति। यदि। मृत्योः- मरणस्य। अन्तिकम्- समीपम्। नीत एव। तमेनम्। निर्ऋतेरुपस्थात्। शतशारदाय- शतसंवत्सरेभ्यः। आ हरामि। एनम्- एतम्। अस्पार्षं- बलिनं करोमि। स्पृ प्रीतिबलनयोः॥२॥

सहस्राक्षेण शतशारदेन शतायुषा हविषाहार्षमेनम्।
शतं यथेमं शरदो नयातीन्द्रो विश्वस्य दुरितस्य पारम्॥ १०.१६१.०३

सहस्राक्षेण- प्रभूतदृष्टियुक्तेन। शतशारदेन शतायुषा- शतसंवत्सरयुक्तेन। हविषा। एनम्- एतम्। अहार्षं- आहरामि। यथा। इमम्- एतं रोगिणम्। इन्द्रः- परमेश्वरः। शतं शरदः- शतसंवत्सरेभ्यः। विश्वस्य- सर्वस्य। दुरितस्य- पापस्य। पारम्। नयाति- नयति॥३॥

शतं जीव शरदो वर्धमानः शतं हेमन्ताञ्छतमु वसन्तान्।
शतमिन्द्राग्नी सविता बृहस्पतिः शतायुषा हविषेमं पुनर्दुः॥ १०.१६१.०४

शतं शरदः। शतं हेमन्तान्। शतमु वसन्तान्- शतसंवत्सरानिति भावः। वर्धमानः। जीव- प्राणं धारय। आरोग्येण दीर्घायुर्भव। सर्वानृतूननुभव। इन्द्राग्नी- ईशनाधिदेवता क्रत्वधिदेवता च।

Dr. Rangaji
WEBOLIM

सविता- आत्मसूर्यः। बृहस्पतिः- मेधाधिदेवता। शतायुषा हविषा। इमम्- एतम्। पुनः। दुः- ददुः ॥४॥

आहार्षं त्वाविदं त्वा पुनरागाः पुनर्नव। सर्वाङ्ग सर्वं ते चक्षुः सर्वमायुश्च तेऽविदम्॥ १०.१६१.०५

हे रोगिन्। त्वा- त्वाम्। आहार्षं- आहरामि। अविदम्- ज्ञातवान्। पुनर्नव- पुनर्नवीकृत। पुनरागाः- पुनरागच्छ। सर्वाङ्ग- सर्वैरङ्गैरुपेत। सर्वम्। ते- तव। चक्षुः। ते- तव। सर्वमायुश्च। अविदम्- लब्धवानस्मि ॥५॥

Dr. Ranganji

WEBOLIM